

Miljøgodkendelse

TILLÆG TIL MILJØGODKENDELSE

**Husdyrbruget Grønhøjgaard
Vaarstvej 180, 9260 Gistrup
v. Johan Westenholz**

Dato for godkendelsen:	19. august 2014
Husdyrbruget:	Grønhøjgård
CHR-nr.	97619
CVR-nr:	47558719
Matr. nr., ejerlav	27d m. fl., Vaarst By, Gunderup
Husdyrbrugets adresse:	Vaarstvej 180, 9260 Gistrup
Ejer af husdyrbruget:	Johan Westenholz
Ansøger:	Johan Westenholz
Tilsynsmyndighed:	Aalborg Kommune Miljø- og Energiforvaltningen LandMiljø Stigsborg Brygge 5 9400 Nørresundby
Sagsbehandler på godkendelsen	Julie Bastholm /Hamid Manafi Aalborg Kommune Miljø- og Energiforvaltningen LandMiljø Stigsborg Brygge 5 9400 Nørresundby
Sagsnummer:	2012-32176

Læsevejledning

Dette tillæg til miljøgodkendelse indeholder dels en beskrivelse af den ansøgte produktion, vurdering af det ansøgte, samt en række stillede vilkår for godkendelsen. Indledningsvist meddeles miljøgodkendelsen med angivelse af klagevejledning. Herefter følger vilkår med beskrivelse og vurdering tilknyttet opdelt efter emne. Vilkår for egenkontrol er samlet i et afsnit sidst i godkendelsen. Herefter følger en række bilag, jf. bilagslisten, herunder en samlet oversigt over vilkår.

Ved anvendelsen af begrebet husdyrbrug forstås en bedrift, hvorpå der er et dyrehold af mere end 3 dyreenheder, dyreholdet med tilhørende stalde og lignende, gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg, øvrige faste konstruktioner samt tilhørende arealer. Ved arealer forstås ejede og forpagtede markarealer samt natur- og skovområder til ejendommen.

INDHOLDSFORTEGNELSE

Meddelelse om miljøgodkendelse	4
1.1 Godkendelse	4
1.2 Offentlighed.....	5
1.3 Gyldighed og retsbeskyttelse	5
1.4 Revurdering af miljøgodkendelsen	5
1.5 Offentliggørelse.....	6
1.6 Klagevejledning.....	6
1.7 Udnyttelse af godkendelsen	7
1.8 Kopi af miljøgodkendelsen er sendt til:	8
Resumé og samlet vurdering.....	9
Generelle forhold.....	10
Vilkår til generelle forhold.....	10
Beskrivelse af husdyrbruget.....	10
Meddelelsespligt – Anlæg, arealer, ejerforhold	10
Gødningstyper og -mængde.....	11
Vilkår til modtagelse og afsætning af husdyrgødning	11
Beskrivelse af modtagelse og afsætning af husdyrgødning.....	11
Vurdering af modtagelse og afsætning af husdyrgødning	12
Arealerne.....	13
Vilkår til udbringningsarealerne.....	13
Beskrivelse af udbringningsarealerne.....	13
Grundvand.....	13
Beskrivelse af nitratudvaskning til grundvand	13
Vurdering af nitratudvaskning til grundvand.....	13
Overfladevand	14
Vilkår vedr. nitratudvaskning til overfladevand.....	14
Beskrivelse af nitratudvaskning til overfladevand	14
Vurdering af nitratudvaskning til overfladevand	15
Fosfor	15
Beskrivelse af fosfor	15
Direkte afstrømning til vandløb og søer	15
Marine områder i forhold til habitatdirektivet.....	15
Bilagsliste.....	17

1. Meddelelse om miljøgodkendelse

1.1 Godkendelse

Aalborg Kommune meddeler herved tillæg til eksisterende miljøgodkendelse, således der på husdyrbruget på Vaarstvej 180, 9260 Gistrup kan ske følgende ændringer:

- Der inddrages et nyt areal på 7,41 ha
- Fastsættelse af vilkår i henhold til Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse NMK-132-0041 omkring stadfæstelse af Aalborg Kommunes miljøgodkendelse til Vaarstvej 180, 9260 Gistrup d. 29. september 2010.
- Fjernelse af vilkår i forhold til grundvandssædskifte

Godkendelse sker efter § 12 stk 3 i Husdyrloven¹.

Tillægget gælder kun for det ansøgte. Der må herefter ikke ske udvidelse eller ændring i husdyrbruget, før ændringen er anmeldt og godkendt af Aalborg Kommune.

Tillægget tager udgangspunkt i gældende love og vejledninger vedrørende husdyrbrug og indeholder vilkår for husdyrbrugets indretning, drift og kontrol. Tillæg med tilhørende vilkår er stillet på baggrund af de oplysninger, der fremgår af ansøgningsmaterialet samt det supplerende materiale, der er fremkommet under sagsbehandlingen.

Tillægget indeholder beskrivelse og vurdering af miljøpåvirkningerne. I miljøvurderingen gøres der rede for konsekvenserne af det ansøgte projekt ved vurdering af påvirkningen for omkringboende og miljøet i bred forstand herunder bl.a. grundvand, overfladevand, natur og landskab.

Aalborg Kommune har udarbejdet tillægget med hensyntagen til Kommuneplan 2009.

Det er Aalborg Kommunes vurdering, at følges tillæggets vilkår for lokalisering, indretning og drift af husdyrbruget, vil udvidelsen ikke medføre en væsentlig virkning på miljøet.

Det er kommunens vurdering, at det ansøgte ikke vil påvirke Natura 2000 områder væsentligt, og ej heller vil have negativ indflydelse på planter eller dyr omfattet af bilag IV², artsfredning eller optaget på nationale eller regionale rødlistor på eller umiddelbart op til husdyrbrugets arealer.

Vilkårene i dette tillæg skal, hvis ikke andet er anført, være opfyldt fra det tidspunkt, hvor tillægget udnyttes.

Det skal bemærkes, at Aalborg Kommune altid kan revidere vilkårene i en godkendelse for at forbedre husdyrbrugets kontrol med egen forurening (egenkontrol) eller opnå et mere hensigtsmæssigt tilsyn.

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selvom disse regler eventuelt måtte være skærpede i forhold til denne godkendelse.

¹ Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug, nr. 1572 af 20.12.2006

² Habitatdirektivet fra 1992 (Rådets direktiv 92/43/EØF om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter med senere ændringer)

1.2 Offentlighed

Udkast til tillæg til miljøgodkendelse har været i 3 ugers høring ved ansøger og konsulent. sagen.

1.3 Gyldighed og retsbeskyttelse

Tillægget giver en retsbeskyttelse i 8 år fra offentliggørelse, dvs. at der er 8 års retsbeskyttelse for nye krav fra tilsynsmyndigheden i denne periode.

Tillægget er fortsat gældende efter retsbeskyttelsesperiodens udløb. Men når der er forløbet mere end 8 år efter, der første gang er meddelt godkendelse, kan tilsynsmyndigheden ændre vilkårene heri ved påbud eller nedlægge forbud imod fortsat drift.³

Tillægget bortfalder, såfremt det ikke er udnyttet inden 2 år fra denne afgørelses meddelelse. Med udnyttet forstås, at bygge- og anlægsarbejder skal være iværksat.

Herefter gælder, at hvis det meddelte tillæg, ikke har været udnyttet, helt eller delvist, i tre på hinanden følgende år, så bortfalder den del af tillægget, der ikke har været udnyttet de seneste tre år. Dette betyder, at den maksimale produktion skal være opnået indenfor 3 år efter, at tillægget er meddelt, og hvis dette ikke er tilfældet, bortfalder den del af tillægget, som ikke er etableret endnu.

Dette tillæg omfatter kun forhold, der reguleres i henhold til miljøbeskyttelsesloven og husdyrloven med tilhørende bekendtgørelser. Øvrige tilladelser efter andre lovgivninger skal indhentes særskilt, f.eks. bygge-loven, naturbeskyttelsesloven, brandloven og arbejdsmiljøloven

1.4 Revurdering af tillæg til miljøgodkendelsen

Husdyrbrugets tillæg skal, jf. § 17 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering. Den første revurdering skal dog foretages, når der er forløbet 8 år. Første revurdering af tillægget er planlagt påbegyndt i 2022 (gælder kun for de nye vilkår). Retsbeskyttelsesperioden for de vilkår, som er nævnt i den forrige miljøgodkendelse er 2018.⁴

Aalborg Kommune kan dog tage tillæg til miljøgodkendelsen op til revurdering inden for de 8 år og om nødvendigt meddele påbud eller forbud, jf. Husdyrbrugslovens § 40, stk. 2, hvis:

- Der fremkommer nye oplysninger om forureningens skadelige virkning,
- forureningen medfører miljømæssige skadevirkninger, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse, eller
- forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved tillæggets meddelelse.

Det samme er tilfældet, hvis:

---

³ Jævnfør § 41 i husdyrloven

⁴ Jævnfør § 17 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug

- Der sker væsentlige ændringer i den bedst tilgængelige teknik, således at der skabes mulighed for en betydelig nedbringelse af emissionerne, uden at det medfører uforholdsmæssigt store omkostninger, eller
- det af hensyn til driftssikkerheden i forbindelse med processen eller aktiviteten er påkrævet, at der anvendes andre teknikker.

Såfremt husdyrbruget ønsker ændringer i den miljøgodkendelse, som husdyrbruget er omfattet af, kan der altid ansøges herom. Der skal altid indsendes en ny ansøgning om miljøgodkendelse ved udvidelser eller ændringer.

1.5 Offentliggørelse

Tillægget vil blive annonceret i Østthimmerlands Folkeblad Avis den 20. august 2014.

1.6 Klagevejledning

Tillæg til miljøgodkendelsen kan påklages af ansøger og enhver, der har en individuel og væsentlig interesse i sagens udfald, indenfor 4 ugers frist fra offentliggørelse, dvs. senest **den 17. september 2014** inden kontortids ophør (kl. 15.00). Foreninger og organisationer, der har beskyttelse af natur og miljø som hovedformål eller foreninger, hvor klagen har til formål at varetage natur- og miljøbeskyttelse, kan tillige påklage afgørelser.

Klage over tillægget skal være skriftlig og indsendes via e-mail landbrug@aalborg.dk eller til Aalborg Kommune, Teknik- og Miljøforvaltningen, Stigsborg Brygge 5, 9400 Nørresundby.

Såfremt vi modtager en klage over denne afgørelse, vil vi underrette ansøger.

Umiddelbart efter klagefristens udløb sender vi klagen, afgørelsen samt det materiale, der er indgået i sagens bedømmelse videre til Natur- og Miljøklagenævnet. Det er Natur- og miljøklagenævnet, der skal behandle klagen.

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af en klage, at klageren indbetaler et gebyr til Natur- og Miljøklagenævnet. Klagegebyret er fastsat til 500 kr.

Klageren modtager en opkrævning på gebyret fra Natur- og Miljøklagenævnet, når nævnet har modtaget klagen fra kommunen. Klageren skal benytte denne opkrævning ved indbetaling af gebyret. Natur- og Miljøklagenævnet modtager ikke check eller kontanter. Natur- og Miljøklagenævnet påbegynder behandlingen af klagen, når gebyret er modtaget. Betales gebyret ikke på den anviste måde og inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside.

Gebyret tilbagebetales, hvis

- 1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- 2) klageren får helt eller delvist medhold i klagen, eller
- 3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Natur- og Miljøklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret ikke.

Natur- og Miljøklagenævnet kan også beslutte at tilbagebetale klagegebyret, hvis

- 1) der er indledt forhandlinger med afgørelsens adressat og/eller Kommunen om projektilpasninger, og disse forhandlinger fører til, at klager trækker sin klage tilbage, eller
- 2) klager i øvrigt trækker sin klage tilbage, før Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse i sagen.

Gebyret tilbagebetales dog ikke, hvis nævnet vurderer, at der er forhold, der taler imod at tilbagebetale gebyret, fx hvis klagen trækkes tilbage meget sent, herunder efter at klager har haft et afgørelsesudkast i partshøring.

Eventuelt sagsanlæg (domstolsprøvelse) skal være anlagt inden 6 mdr. efter, at afgørelsen er meddelt, eller – hvis den påklages – inden 6 mdr. efter, at der foreligger endelig afgørelse.⁵

1.7 Udnyttelse af godkendelsen

Tillægget kan godt udnyttes, selvom der klages over det, med mindre Natur- og Miljøklagenævnet bestemmer andet, og under forudsætning af at andre nødvendige tilladelser er indhentet. Det skal bemærkes, at Natur- og Miljøklagenævnet ved sin behandling kan ændre eller ophæve et tillæg. Udnyttes et tillæg, der er klaget over, sker det derfor for egen regning og risiko.

Nørresundby d. 12. august 2014

Julie Bastholm
Miljøsagsbehandler

---

⁵ Jævnfør Husdyrlovens § 90

1.8 Kopi af miljøgodkendelsen er sendt til:

- Ejer Johan Westenholz, Vaarstvej 180, 9260 Gistrup.
- AgrinNord att.Tina Madsen, Hobrovej 437, 9200 Aalborg SV – via e-mail: tim@agrinord.dk

Andre klageberettigede:

- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V – via e-mail: natur@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening – Nordjyllands Amt, v/Kurt Rasmussen, Frimosevej 27, 9330 Dronninglund – via e-mail: aalborg@dof.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø – via e-mail: dnaalborg-sager@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, DN Aalborg, via e-mail: aalborg@dn.dk
- Miljøministeriet, Børsgade 4, 1215 København K, via e-mail: mim@mim.dk
- Sundhedsstyrelsen, Embedslægeinstitutionen NORD, Langelandsvej 8, 8940 Randers, via e-mail: senord@sst.dk
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia, via e-mail: mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen v/Niels Barslund, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup, via e-mail: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsted, via e-mail: post@sportsfiskerforbundet.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Lars Brinch Thygesen, Worsaaesgade 1, 7100 Vejle, via e-mail: lbt@sportsfiskerforbundet.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Jakob Kjær Madsen, Åbrinken 7, 8800 Viborg, via e-mail: jkm@sportsfiskerforbundet.dk
- Det økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N, via e-mail: husdyr@ecocouncil.dk
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14, 1. sal, 1651 København V, via e-mail: ae@aeraadet.dk
- Forbrugerrådet, Fiolstrædet 17, Postboks 2188, 1017 København K, via e-mail: fbr@fbr.dk
- NaturErhvervsstyrelsen, Center for Jordbrug, Miljø – via e-mail: miljo@naturerhverv.dk
- Vaarst Vandværk v. Vagn Jensen, Skomagerbakken 31, 9260 Gistrup

Mailliste:

natur@dof.dk; aalborg@dof.dk; dnaalborg-sager@dn.dk; aalborg@dn.dk; mim@mim.dk; senborg@dn.dk; mim@mim.dk; senord@sst.dk; mail@dkfisk.dk; nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk; post@sportsfiskerforbundet.dk; lbt@sportsfiskerforbundet.dk; jkm@sportsfiskerforbundet.dk; husdyr@ecocouncil.dk; ae@ecocouncil.dk; ae@aeraadet.dk; fbr@fbr.dk; miljo@naturerhverv.dk

2. Resumé og samlet vurdering

Ikke teknisk resumé

Natur- og Miljøklagenævnet stadfæstede den 22. december 2011 Aalborg Kommunes miljøgodkendelse af Vaarstvej 180, 9260 Gistrup med yderligere vilkår omkring at udvaskningsniveauet skal svare til planteavl. Der er indsendt 4 scenarie til at nedbringe kvælstofudvaskningen til planteavlsniveau. Der er desuden søgt om projektilpasninger i form af nyt areal samt fjernelse af vilkår i forhold til grundvandssædskifte.

Sagen er indsendt i 19. juli 2012 og den 24. januar 2014 gennem det digitale ansøgningsystem www.husdyrgodkendelse.dk, skemanr. 36835.

Produktionsudvidelse

Der sker ingen produktionsudvidelse.

Anlægsændringer

Der sker ingen anlægsændringer.

Baggrund

Bedriften ejes af Johan Westenholz fik i 29. september 2010 miljøgodkendelse. Denne miljøgodkendelse blev påklaget til Natur- og Miljøklagenævnet, som den 22. december 2011 stadfæstede miljøgodkendelsen med yderligere vilkår.

Med baggrund i stadfæstelsen af vilkår, tilkøb af nyt areal suppleret med ændring af andelen af efterafgrøder er der søgt om tillæg til miljøgodkendelsen.

Tidligere meddelte afgørelser

Som nævnt ovenfor er husdyrbruget omfattet af en miljøgodkendelse fra 29. september 2010, som er udnyttet. Kommunens miljøvurdering af tillægget er derfor baseret på husdyrbrugets samlede udvidelser/ændringer siden 1. januar 2007, jf. husdyrlovens § 26, stk. 2.

Kvælstofudvaskning

Alene det nye areal (Mark 11-0) er beliggende i nitratklasse 1, resterende er udenfor nitratklasse. Hovedparten af arealerne er dog beliggende i nitratfølsomme grundvandsområder.

Husdyrtrykket på husdyrbruget er beregnet til maksimalt at måtte være 1,40 DE/ha, og der er et fald i den beregnede nitratudvaskning i de nitratfølsomme grundvandsområder.

Der er ansøgt om et dyretryk på mellem 1,34 – 1,4 afhængig af hvilket scenarie der vælges.

Fosfor

Udbringningsarealer ligger i et område uden nogen beskyttelsesgrad mht. fosfor. Kravet om P overskud er derfor overholdt.

Samlet vurdering

Det er vurderet, at der truffet de nødvendige foranstaltninger til at forbygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne. Derfor er forudsætningerne til stede for at kunne meddele tillæg til miljøgodkendelsen.

3. Generelle forhold

3.1 Vilkår til generelle forhold

1. Tillægget omfatter inddragelse af areal 11-0 på 7,41 ha til husdyrbruget Vaarstvej 180, 9260 Gistrup.
2. Husdyrbruget skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af ansøgningsmaterialet og med de ændringer, der fremgår af godkendelsens vilkår.
3. Med denne miljøgodkendelse følger 8 års retsbeskyttelse. Dato for retsbeskyttelsens udløber 19. august 2022. Vilkårene kan dog til enhver tid ændres efter reglerne i Husdyrlovens § 40, stk. 2.
4. Ændringer i ejerforhold (eller hvem der har ansvar for driften) skal meddeles til kommunen.
5. Enhver godkendelsespligtig ændring i driften, indretningen eller bygningsmassen samt udbringningsarealerne skal anmeldes til og være godkendt af Aalborg Kommune inden gennemførelsen.

3.2 Beskrivelse af husdyrbruget

Tillægget indeholder vilkår i forhold til Natur- og Miljøklagenævnets stadfæstelse af miljøgodkendelse af Vaarstvej 180, 9260 Gistrup omkring udvaskningsniveauet svarende til planteavl. Der er indsendt 4 scenarie til at nedbringe kvælstofudvaskningen til planteavlsniveau. Der er desuden søgt om projektilpasninger i form af nyt areal samt fjernelse af vilkår i forhold til grundvandssædskifte.

3.3 Meddelelsespligt – Anlæg, arealer, ejerforhold

Det er Aalborg Kommune, der vurderer, om fremtidige ændringer på husdyrbruget skal udløse krav om tillæg til miljøgodkendelsen.

Anmeldelse af udskiftning af udbringningsarealer skal sendes til kommunen før planårets begyndelse den 1. august.

Udskiftning af arealer inden for samme kategori (ejede/forpagtede og tredjemands arealer) kan ske uden en ny godkendelse såfremt kommunen vurderer, at de nye arealer ikke er mere sårbare. Reglerne fremgår af godkendelsesbekendtgørelsens §§ 15 og 16.⁶

---

⁶ Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug.

4. Gødningstyper og -mængde

4.1 Vilkår til modtagelse og afsætning af husdyrgødning

6. Scenarie 1: Der kan modtages 192,85 DE biogasgylle med en udnyttelsesprocent på 83,2, og al husdyrgødning af ejendommen afsættes.

Scenarie 2: Der kan modtages 186 DE biogasgylle med en udnyttelsesprocent på 74, og al husdyrgødning fra ejendommen afsættes.

Scenarie 3: Der kan modtages 28,87 DE biogasgylle med en udnyttelsesprocent på 68, og der afsættes 250,87 DE svinegylle.

Scenarie 4: Der afsættes 222 DE svinegylle fra ejendommen.

4.2 Beskrivelse af modtagelse og afsætning af husdyrgødning

Tillægget indeholder 4 scenarier i forhold til andelen af modtagelse af husdyrgødning fra biogasanlæg.

I scenarie 1 modtages 100 % biogasgylle med en udnyttelsesprocent på 83,2, i scenarie 2 modtages 100 % biogasgylle med en udnyttelsesprocent på 74, i scenarie 3 modtages der 15 % biogasgylle med en udnyttelsesprocent på 68 og i scenarie 4 modtages ikke biogasgylle, så der afsættes en del af ejendommens egen svinegylle.

Scenarie 1	Kg kvælstof	Kg fosfor	DE
Husdyrgødning (egen produktion)	37.658,23	9.315,40	414,87
Modtaget afgasset biomasse (Vaarst Fjellerad biogas)	19.285	3.000	192,85
Afsat svinegylle	-37.658,23	-9.315,40	-414,87
I alt til rådighed	19.285	3.000	192,85

Mængden af organisk gødning til udspredding på Vaarstvej 180, 9260 Gistrup i scenarie 1

Scenarie 2	Kg kvælstof	Kg fosfor	DE
Husdyrgødning (egen produktion)	37.658,23	9.315,40	414,87
Modtaget afgasset biomasse (Vaarst Fjellerad biogas)	18.600,00	3.000	186
Afsat svinegylle	-37.658,23	-9.315,40	-414,87
I alt til rådighed	18.600,00	3.000	186

Mængden af organisk gødning til udspredding på Vaarstvej 180, 9260 Gistrup i scenarie 2

Scenarie 3	Kg kvælstof	Kg fosfor	DE
Husdyrgødning (egen produktion)	37.658,23	9.315,40	414,87

Modtaget afgasset biomasse (Vaarst Fjellerad biogas)	2.882	493	28,28
Afsat svinegylle	-22.772	-5.633	-250,87
I alt til rådighed	17.766,23	4.175,40	192,28

Mængden af organisk gødning til udspredning på Vaarstvej 180, 9260 Gistrup i scenarie 3

Scenarie 4	Kg kvælstof	Kg fosfor	DE
Husdyrgødning (egen produktion)	37.658,23	9.315,40	414,87
Modtaget afgasset biomasse (Vaarst Fjellerad biogas)			
Afsat svinegylle	-20.153	-4.885	-222,02
I alt til rådighed	17.505,23	4.430,4	192,85

Mængden af organisk gødning til udspredning på Vaarstvej 180, 9260 Gistrup i scenarie 4

Følgende vilkår i miljøgodkendelse fra 2010 er blevet ophævet:

Vilkår 40: Den samlede mængde DE der produceres på husdyrbruget svarende til 414,87 DE i planperioden (1/8 – 31/7) skal afsættes til biogasanlæg.

Vilkår 41: Der kan modtages afgasset biomasse 18.725 kg N samt 2.700 kg P svarende til 187,25 DE i planperioden 1/8 – 31/7)

4.3 Vurdering af modtagelse og afsætning af husdyrgødning

Aalborg Kommune vurderer, at bedriften ved modtagelse/afsætning af den nævnte mængde biogasgylle/husdyrgødning i de 4 scenarier lever op til harmonikravet, da dyretrykket på bedriftens arealer i alle tilfælde vil være på maksimalt 1,4 DE/ha.

5. Arealerne

5.1 Vilkår til udbringningsarealerne

7. Udbringning af husdyrgødning fra produktionen må kun finde sted på de 137,75 ha udspredningsareal, som fremgår af bilag 6.2.

5.1.1 Beskrivelse af udbringningsarealerne

I forhold til miljøgodkendelsen fra 2010 er der sket en mindre reduktion af udbringningsarealerne grundet randzoner. Der er derfor sket en arealudvidelse med mark 11 på 7,41 ha.

Følgende vilkår i miljøgodkendelse fra 2010 er blevet ophævet:

Vilkår 69: Der må maksimalt udbringes husdyrgødning på bedriftens arealer svarende til 1,4 DE/ha pr. planår (1/8-31/7), og således at der på bedriftens samlede arealer ikke udbringes mere end 18.725,00 kg N og 2.700 kg P.

5.2 Grundvand

5.2.1 Beskrivelse af nitratudvaskning til grundvand

Omkring 94 ha af udbringningsarealerne ligger inden for nitratfølsomme indvindingsområder. En del af arealerne er også beliggende i indvindingsoplandet til Vaarst Vandværk. På nuværende tidspunkt er der udarbejdet forslag til indsatsplan for grundvandsbeskyttelse for OSD 1435 – Aalborg Sydøst. Udbringningsarealerne inden for det nitratfølsomme indvindingsområde vil være omfattet af denne indsatsplan.

Følgende vilkår i miljøgodkendelse fra 2010 er blevet ophævet:

Vilkår 72: På bedriftens marker nr. 3-1 og 4-2, skal der anvendes et "grundvandssædskifte" med et udvaskningsindeks på højst 70. De nævnte marker fremgår af bilag 2 og udvaskningsindeks ses i bilag 7.

5.2.2 Vurdering af nitratudvaskning til grundvand

Der er i det ansøgte projekt beregnet fire scenarier, hvor der vil blive foretaget interpolation mellem resultaterne. Udvasning af nitrat fra rodzonen er før, der er foretaget interpolation, beregnet til 58-77 mg/l. Dette medfører, at den markspecifikke merbelastningen falder med 9-18 mg/l. i forhold til nudrift.

Af scenarie 1 (Biogas uden efterafgrøder) fremgår det, at det ansøgte niveau for nitratudvaskning på hver enkelt mark, i ansøgningen ikke overstiger udvaskningen som følge af planteavl. Af scenarie 2 (Biogas med efterafgrøder), 3 (Kombi med efterafgrøder) og 4 (svinegylle med efterafgrøder) fremgår det, at det ansøgte niveau for nitratudvaskning på to af de ansøgte marker, overstiger udvaskningen som følge af planteavl.

Idet de to marker, hvis nitratudvaskning overstiger udvaskningen som følge af planteavl, er beliggende uden for indvindingsopland til et vandværk, og at der i de beregnede scenarier er tale om en nitratudvaskning over planteavlsniveau på maksimal 4 mg./l. vurderes det, at miljøpåvirkningen fra arealerne ikke er væsentlig. Der bliver således ikke stillet krav til, at udvaskningen af nitrat fra rodzonen overholder planteavlsniveau.

Det vurderes derfor konkret, at beskyttelsesniveauet i forhold til husdyrloven er overholdt, og der vil derfor ikke blive stillet yderligere krav med hensyn til grundvandsbeskyttelse.

5.3 Overfladevand

5.3.1 Vilkår vedr. nitratudvaskning til overfladevand

8. **Scenarie 1:** Der kan maksimalt udbringes afgasset biomasse med udnyttelsesprocent på 83,2 svarende til 1,4 DE/ha pr. planår (1. august – 31. juli), som ansøgt, hvis scenarie 1 anvendes (jf. skema i kap. 4).

Scenarie 2: Der kan maksimalt udbringes afgasset biomasse med udnyttelsesprocent på 74 svarende til 1,34 DE/ha pr. planår (1. august – 31. juli), som ansøgt, hvis scenarie 2 anvendes (jf. skema i kap. 4).

Scenarie 3: Der kan maksimalt udbringes 15 % afgasset biomasse med udnyttelsesprocent på 68 og svinegylle svarende til 1,4 DE/ha pr. planår (1. august – 31. juli), som ansøgt, hvis scenarie 3 anvendes (jf. skema i kap. 4).

Scenarie 4: Der kan maksimalt udbringes husdyrgødning svarende til 1,4 DE/ha pr. planår (1. august – 31. juli), som ansøgt, hvis scenarie 4 anvendes (jf. skema i kap. 4).

9. **Hvis scenarie 1** anvendes er det ikke nødvendigt med efterafgrøder ud over de til en hver tid gældende, generelle krav om efterafgrøder.

Hvis scenarie 2 anvendes skal der på bedriften hvert år være 22,67 % efterafgrøder ud over de til en hver tid gældende, generelle krav om efterafgrøder. Disse efterafgrøder skal følge de samme regler som gælder for de lovpligtige efterafgrøder hvad angår artsvalg, dyrkningsperiode og kvælstofgødning. Hverken de ekstra efterafgrøder eller efterafgrøder som følge af de generelle krav må erstattes af grønne marker ifølge reglerne om nedsættelse af kravet til efterafgrøder som følge af grønne marker.

Hvis scenarie 3 anvendes skal der på bedriften være 18,67 % efterafgrøder ud over de til en hver tid gældende, generelle krav om efterafgrøder. Disse efterafgrøder skal følge de samme regler som gælder for de lovpligtige efterafgrøder hvad angår artsvalg, dyrkningsperiode og kvælstofgødning. Hverken de ekstra efterafgrøder eller efterafgrøder som følge af de generelle krav må erstattes af grønne marker ifølge reglerne om nedsættelse af kravet til efterafgrøder som følge af grønne marker.

Hvis scenarie 4 anvendes skal der på bedriften være 15 % efterafgrøder ud over de til en hver tid gældende, generelle krav om efterafgrøder. Disse efterafgrøder skal følge de samme regler som gælder for de lovpligtige efterafgrøder hvad angår artsvalg, dyrkningsperiode og kvælstofgødning. Hverken de ekstra efterafgrøder eller efterafgrøder som følge af de generelle krav må erstattes af grønne marker ifølge reglerne om nedsættelse af kravet til efterafgrøder som følge af grønne marker.

5.3.2 Beskrivelse af nitratudvaskning til overfladevand

Samtlige arealer afvander til Langerak, og alene areal 11-0 er beliggende i nitratklasse 1, mens de resterende arealer er beliggende udenfor nitratklasse.

Der er bl.a stillet vilkår om henholdsvis ingen, 22,67, 18,67 og 15 % ekstra efterafgrøder. Dette vilkår sikre at forudsætningerne for at vurderingen i dette afsnit holder.

Beregninger i husdyrgodkendelse.dk viser, at den reelle udvaskning er mindre end den maksimalt tilladelige:

Scenarie 1 – DEreel: 51,9 kg N/ha; DEmax: 51,9 kg N/ha

Scenarie 2 – DEreel: 51,9 kg N/ha; DEmax: 58,5 kg N/ha

Scenarie 3 – DEreel: 51,8 kg N/ha; DEmax: 57,2 kg N/ha

Scenarie 4 – DEreel: 51,9 kg N/ha; DEmax: 56,2 kg N/ha

Følgende vilkår i miljøgodkendelse fra 2010 er blevet ophævet:

Vilkår 71: På bedriften skal der hvert år være 4,01 % efterafgrøder, ud over de til en hver tid gældende generelle krav om efterafgrøder. Disse efterafgrøder skal følge de samme regler som gælder for de lovpligtige efterafgrøder hvad angår artsvalg, dyrkningsperiode og kvælstofgødning. Hverken de ekstra efterafgrøder eller efterafgrøder, som følge af de generelle krav, må erstattes af grønne marker ifølge reglerne om nedsættelse af kravet til efterafgrøder som følge af grønne marker.

Det henstilles til, at de ekstra efterafgrøder etableres på de arealer, som er beliggende i OSD 20.

Vurdering af nitratudvaskning til overfladevand

Aalborg Kommune vurderer, at med de stillede vilkår sikres, at nitratudvaskningen til overfladevand fra bedriftens arealer lever op til Husdyrlovens krav til nitratudvaskning, og dermed ikke vil påvirke miljøet væsentligt.

5.4 Fosfor

5.4.1 Beskrivelse af fosfor

Samtlige udbringningsarealer ligger udenfor fosforklasse og udenfor områder, der afvander til Natura2000-område overbelastet med fosfor.

5.5 Direkte afstrømning til vandløb og søer

Det nye areal mark 11-0 grænser op til Sønder Å, som er et målsat vandløb (B3) karpfiskevand. Arealet skræner ikke mere end 6 grader ned mod vandløbene. Erosion af udbragt husdyrgødning til vandløbene under kraftige regnskyl vurderes på den baggrund ikke at udgøre en risiko, såfremt Lov om randzoner overholdes.

5.6 Marine områder i forhold til habitatdirektivet

Alle arealer afvander til Langerak. Udvasning af næringsstoffer fra landbrugsarealer i oplandet til Langerak forventes at kunne påvirke habitatområderne Aalborg Bugt og Nibe/Gjøl Bredning.

I Natura 2000 basisanalysen for såvel Aalborg bugt som Nibe-Gjøl bredning vurderes det, at miljøet er påvirket af effekten fra tilførsel af næringsstoffer.

Det fremgår desuden af Miljøministeriets vandplaner for områderne, at miljømålet er ”god tilstand” og at dette mål ikke er opfyldt i området. Kommunen finder derfor, at enhver yderligere tilførsel af næringsstof vil forringe mulighederne for at opnå denne målsætning og bidrage til, at den kumulative påvirkning øges i negativ retning.

Før der træffes afgørelse om tilladelse eller godkendelse efter husdyrlovens §§ 10, 11 eller 12, skal der foretages en vurdering af, om projektet i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke området væsentligt, jf. habitatbekendtgørelsen. Hvis projektet i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et habitatområde væsentligt, skal der foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets påvirkninger under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område.

Da det ikke kan udelukkes, at projektet i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke de internationale naturbeskyttelsesområder væsentligt, har kommunen lavet en konsekvensvurdering, som findes i bilag 6.3. Heri vurderes tilstanden i områderne, samt det aktuelle projekts eventuelle påvirkninger af vandområderne i forhold til habitatbekendtgørelsen og efter Miljøstyrelsens vejledning.

I vejledningen har ministeriet opstillet 2 afskæringskriterier for, hvornår at projekt ikke kan medføre skadevirkning på overfladevande som følge af nitratudvaskning:

1. Påvirkning fra projektet i sig selv.

Nitratudvaskningen fra det samlede husdyrbrug må maksimalt udgøre 5% af den samlede udvaskning til det aktuelle område – dog max. 1% hvis der er tale om vandområder, der kan karakteriseres som et lukket bassin og/eller er meget lidt eutrofieret.

Aalborg Kommune har vurderet, at Langerak kan karakteriseres som et lukket bassin. Beregningerne viser, at det ansøgte for såvel kvælstof som fosfor vil udgøre under 1 pct. af den samlede udvaskning til Langerak. Ifølge afskæringskriteriet vil det ansøgte således ikke i sig selv have en skadevirkning på de aktuelle Natura 2000-områder.

2. Påvirkning fra projektet i kumulation med andre planer og projekter.

Dyretrykket i det aktuelle opland må ikke have været stigende siden 1. januar 2007.

Husdyrtrykket i Langerak er i perioden 2007-12 stigende. Ansøger har imidlertid ved hjælp af forskellige scenarier med ingen, 15, 18,67 og 22,67 % ekstra efterafgrøder, som beskrevet i vilkår 9, nedbragt kvælstofudvaskningen fra udbringningsarealerne til 51,9 kg N/ha/år. Dette overstiger ikke udvaskningen fra en tilsvarende ikke-husdyrgødet bedrift (planteavlsbrug).

Aalborg kommune vurderer derfor, at projektet ikke i kumulation med andre projekter kan påvirke vandområderne negativt med kvælstof.

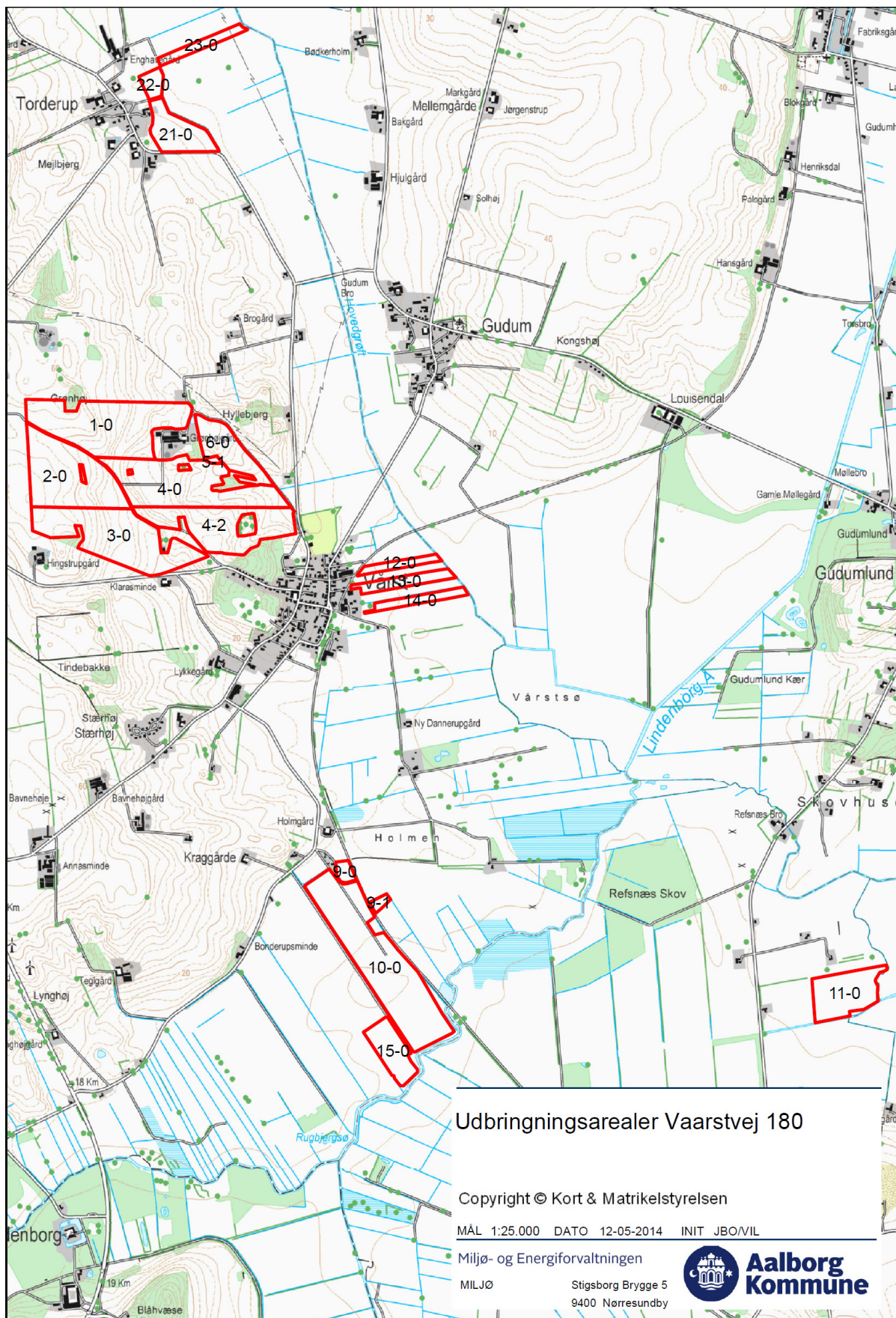
6. Bilagsliste

- 6.1 Oversigt over lovgrundlag og kildehenvisninger
- 6.2 Kortbilag over udbringingsarealer - ejet/forpagtet arealer
- 6.3 Habitatvurdering for Langerak

6.1 Lovoversigt og kildehenvisninger

- Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug. (Lovbek. nr. 1486 af 04/12 2009) Populær titel: Husdyrloven
- Bekendtgørelse af lov om miljøbeskyttelse (Lovbekendtgørelse nr. 879 af 26. juni 2010) Populærtitel: Miljøbeskyttelsesloven
- Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug. (Bek. nr. 1280 af 8/11 2013). Populær titel: Godkendelsesbekendtgørelsen
- Bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v. (Bek. 915 af 27. juni 2013) Populær titel: Husdyrgødningsbekendtgørelsen
- Bekendtgørelse om brugerbetaling for godkendelse og tilsyn efter lov om miljøbeskyttelse og lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug (Bek. nr. 463 21/05/2007) Populærtitel: Bekendtgørelse om brugerbetaling
- Bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines (Bek. nr. 1321 af 21. december 2011) Populær titel: Olietankbekendtgørelsen
- Bekendtgørelse om affald (Bek. nr. 1309 af 18. december 2012) Populær titel: Affaldsbekendtgørelsen
- Vejledning om ekstern støj fra virksomheder. Miljøstyrelsens vejledning nr. 5 af november 1984
- Bekendtgørelse om påfyldning og vask mv. af sprøjter til udbringning af plantebeskyttelsesmidler (Bekendtgørelse nr. 1355 af 14. december 2012)
- Aalborg Renovationsvæsens affaldsregulativer (findes på www.skidt.dk):
  - Regulativ for erhvervsaffald, juli 2012.
  - Regulativ for klinisk risikoaffald, januar 2009
  - Regulativ for dagrenovation, januar 2008

6.2 Kortbilag over udbringningsarealer - ejet/forpagtet arealer

7.3 Konsekvensvurdering jf. Natura 2000 direktiverne: Aalborg Bugt - Habitatområde nr. 14 og Fuglebeskyttelsesområde nr. 2 og 15 Nibe-Gjøl Bredning (- Halkær Bredning) - Habitatområde nr. 15 og Fuglebeskyttelsesområde nr. 1

Langerak er det 30 km lange, 1-2 km brede og ca. 10 m dybe sund mellem Hals og Aalborg. Langerak er ikke udpeget til natura 2000 område, men støder op til andre habitatvandområde. Ved Egholm vest for Aalborg grænser Langerak op til Nibe/Gjøl Bredning (Habitatområde 15 og Fuglebeskyttelsesområde nr. 1), mens det mod øst grænser op til Aalborg Bugt (Habitatområde nr. 14 og Fuglebeskyttelsesområde nr. 2 og 15).

Generelt er vandskiftet i Limfjorden bestemt af primært tidevand og vind. Netto er der som følge heraf en østgående strøm med en indstrømning fra Nordsøen til Limfjorden i størrelsesorden 6,4 km³ havvand årligt og en udgående strøm ved Hals mod Kattegat i størrelsesorden 9,1 km³ årligt. Dette gav i perioden 1990 – 2003 en netto indstrømning af N og P på henholdsvis 330 og 63 ton årligt fra Nordsøen, mens nettotilførselen for N og P fra Limfjorden til Kattegat ved Hals var henholdsvis 9.971 og 592 ton pr år⁷. Udvaskning af næringsstoffer fra landbrugsarealer i oplandet til Langerak forventes på denne baggrund først og fremmest at kunne påvirke Aalborg Bugt.

Udvaskningen kan imidlertid ikke afvises at kunne påvirke Nibe/Gjøl Bredning og der er derfor foretaget habitatvurderinger af projektets tilledning af N og P i forhold til både Aalborg Bugt og Nibe-Gjøl Bredning.

Vurderingerne følger Miljøstyrelsens vejledning vedrørende afskæringskriterium for skadevirkning af nitrat og fosfor til overfladevande.

Aalborg Bugt

Sammenlignet med de lukkede Natura 2000 recipienter som Halkær Bredning, Hjarbæk Fjord, Lovns Bredning osv., må Aalborg bugt karakteriseres som relativt robust med stor vandudskiftning med resten af Kattegat, Skagerrak og Nordsøen og hvor der tilføres udstrømmende vandmasser fra Østersøen gennem Bælthavet. Desuden er husdyrtrykket relativt lavt i Aalborg Kommunes del af oplandet til Aalborg bugt (< 1 DE/ha)⁸ og i den øvrige del af oplandet. Husdyrtrykket er også lavt i oplandet til Langerak (Limfjorden), der munder ud i Aalborg Bugt (0,87 DE/ha)⁹.

Aalborg bugt er en del af Habitatområde 14 og størstedelen er udpeget som naturtype 1110 (Sandbanker med lavvandet vedvarende dække af havvand) eller 1160 (Større lavvandede bugter og vige)¹⁰. Ifølge Natura 2000 Basisanalysen er der tilsyneladende ikke baggrund for at skelne de to naturtyper ved en statisk registrering i Aalborg Bugt, idet kystens revlesystemer, småøer m.m. er ret dynamiske. Karakterarter for naturtypen 1160 er Ålegræs, Smalbladet og Dværg-bændeltang, Alm. Havgræs, arter af vandaks og bentiske alger, mens karakterarterne for 1110 pt. er til diskussion i EU. Sandbanker (naturtype 1110) kan dog være ubevoksede eller have havgræssamfund, oftest domineret af ålegræs¹¹. Endvidere er der kystnært udpeget større arealer som naturtype 1140 (Mudder- og sandflader tørlagt ved ebbe). Denne naturtype er afgrænset som lavvandede områder uden landplanter, men dækket af blågrøn- og kiselal-

⁷ Se side 17-18 i Ringkjøbing Amt et al. (maj 2005).

⁸ Tal for 2005 fra Conterra 2008

⁹ Tal for 2009 fra Conterra maj 2011

¹⁰ Se http://www.blst.dk/Natura2000plan/Natura2000omraader/Habitat/Marine_habitater/Marin_kort.htm

¹¹ Se Dahl et al (2005): Kriterier for gunstig bevaringsstatus for EF-habitatdirektivets 8 marine naturtyper, Faglig rapport fra DMU, nr. 549.

ger med stedvist Ålegræs og Havgræs. Den sidste marine naturtype 1150 (Kystlaguner og strandsøer) i området (ca. 46 ha.) er områder med mere eller mindre brakt vand, der helt eller delvist er adskilt fra havet. Miljøtilstanden i alle kystnære og åbne indre farvande i Danmark vurderes generelt som utilfredsstillende¹².

Næringsstofbelastning

I Natura 2000 basisanalysen for Aalborg bugt vurderes det, at miljøet i Kattegat er påvirket af effekten fra tilførsel af næringsstoffer. Forhøjede niveauer af næringsstoffer medfører en forøget vækst af trådformede alger og plankton, hvilket nedsætter vandets klarhed og som derfor kan skygge den øvrige flora (herunder ålegræsset) og fauna, samt forøger risikoen for iltsvind ved bunden.

Den hidtidige målsætning (Nordjyllands Amt) for iltindholdet ved bunden er de fleste år opfyldt¹³. Det skal dog understreges, at der har været et voldsomt tilfælde af iltsvind i Aalborg Bugt i 2002. Dette startede den 31. juli og i løbet af august udviklede dette sig til et kraftigt iltsvind med koncentrationer på 0,7-1,3 mg/l¹⁴. Det kraftige iltsvind forekommer i et tyndt lag saltvand tæt ved bunden. I september kunne der i Aalborg Bugt konstateres døde krabber og søanemoner på ca. 10 meters dybde¹⁵. Det 8-9 uger lange og i perioder kraftige iltsvind i Aalborg Bugt kulminerede i begyndelsen af oktober, hvor hård vestenvind blæste overfladevandet ud i Kattegat, hvorved det iltfattige bundvand blev presset helt ind mod den jyske kyst. Dette medførte omfattende død af fisk og bunddyr¹⁶.

Arter i Habitatområde nr. 14

Havlampretten er en del af udpegningsgrundlaget og er en snylter i det marine stadie, idet den suger sig fast til fisk og ernærer sig af disse. En god bestand af byttefisk er derfor vigtig, og arten kan således teoretisk blive påvirket af en nedgang i fiskebestanden. Tilsvarende fouragerer både Spættet Sæl og Odder på fiskebestanden i Aalborg bugt og er begge en del af udpegningsgrundlaget. Odderen etablerer sig dog først og fremmest i territorier langs vandløbene/søerne. Umiddelbart vurderes næringsstofbelastningen af Aalborg Bugt derfor til ikke at have en væsentlig betydning for Odderens trivsel i området. Hvis en iltsvindssituation som den i 2002 skulle opstå igen vil disse arter dog skulle søge føde i andre områder ind til fiskebestanden på ny er etableret i Aalborg Bugt. Tilsvarende vil Stavsilden trække væk fra området.

Fuglebeskyttelsesområde 2

Flere af de arter, som er ynglefugle og en del af udpegningsgrundlaget i Fuglebeskyttelsesområde 2, er tilsvarende afhængig af, at naturtyperne har god tilstand. Er tilstanden ikke god, kan det betyde ændringer/fald i fiskebestanden m.m., der udgør fødegrundlaget for eksempelvis de i området tilstedeværende ternearter (Split-, Hav-, og Dværgterne). Havterneren er i fremgang i området, mens status for Split- og Dværgterneren er henholdsvis usikker og svingende. For Splitterne er nedgang i fiskebestand nævnt som mulig trussel for arten, mens der for de andre to mere er fremhævet forstyrrelser på strande, øer og holme.

Andre fuglearter, der udgør udpegningsgrundlaget i Fuglebeskyttelsesområde 2, er afhængige af ålegræsset/undervandsplanter direkte som fødekilde herunder Lysbuget Knortegås, Sang-

¹² Se Dahl et al (2005): Kriterier for gunstig bevaringsstatus for EF-habitatdirektivets 8 marine naturtyper, Faglig rapport fra DMU, nr. 549.

¹³ Se Vandrammedirektivets basisanalyse del II. Vurdering af vandforekomsters tilstand og en vurdering af risikoen for at vandforekomsterne ikke kan opfylde målene i regionplanen senest 22. december 2015. Vanddistrikt 80.

¹⁴ Se DMU (August 2002): Iltsvind i de danske farvande – Iltrapport august 2002.

¹⁵ Se DMU (September 2002): Iltsvind i de danske farvande – Iltrapport september 2002.

¹⁶ Se DMU (Oktober 2002): Iltsvind i de danske farvande – Iltrapport oktober 2002.

svane og Pibesvane. For den Lysbugede Knortegås er status en stabil bestand i området, mens den er ukendt for de to svanearter. Det vurderes, at Pibesvaner og Sangsvaner kompenserer fuldt ud for evt. manglende føde i de marine områder ved at fouragere på landbrugsafgrøder. Disse to arter er næppe påvirket væsentligt af næringsstofbelastningen af Aalborg Bugt.

Edderfugl, Fløjlsand og Sortand raster primært lidt væk fra kysten på lavvandede banker, hvor de finder deres foretrukne fødeemne som er blåmuslinger, hjertemuslinger og Hvælvets Trugmusling¹⁷. Bjerganden (status stabil) ligger om dagen i store flokke på havet langt fra land, mens de om natten opsøger fourageringsområderne, som er de lavvandede kystområder, hvor de dykker efter muslinger og snegle. Natura 2000 basisanalysen viser en tilbagegang for Edderfugl, Sortand og Fløjlsand, men konkluderer samtidig, at denne kan skyldes øget deponering af sand og dermed lavere vand. Endelig har der tilsyneladende været tale om en forkert afgrænsning i Kattegat og et nyt fuglebeskyttelsesområde er udlagt i forlængelse af fuglebeskyttelsesområde 2 og 15 ud i Kattegat.

Gravand, Hjejle og Alm. Ryle fouragerer på tørlagte sand og mudderflader. Gravanden spiser primært Dynsnegle, mens Hjejle og Alm. Ryle spiser forskellige smådyr som orme og små krebsdyr. Alle tre arter er jf. Natura 2000 basisanalysen i fremgang i området. Med baggrund i denne levevis og status for arterne i området vurderes det, at disse rastende trækfugle ikke er væsentlig påvirket af næringsstofbelastningen i Aalborg Bugt.

Fjordterne og Klyde er ikke en del af udpegningsgrundlaget i Fuglebeskyttelsesområde 2, men er fundet ynglende i dette. Fjordternen har enkelte år haft enkelte ynglepar ved Stensnæs (Nordlige del af Aalborg Bugt) og er en art der normalt fouragerer tæt på kolonien efter småfisk. Den er som følge heraf mere påvirket af en eventuel nedgang i fiskebestanden end de øvrige terner. Klyden yngler spredt og i svingende, men måske stigende antal (Stensnæs og Gerå) og fouragerer primært på lavt vand og i den øverste del af mudderet efter rejer, børsteorme og krebsdyr. Med baggrund i denne levevis vurderes det, at klyden ikke er væsentlig påvirket af næringsstofbelastningen i Aalborg Bugt.

Fuglebeskyttelsesområde 15

Fuglebeskyttelsesområde 15 grænser op til Fuglebeskyttelsesområde 2 i den allersydligste del af Aalborg Kommune. Ud over ovennævnte arter er Skarv og Stor Skallesluger en del af udpegningsgrundlaget. Skarven forventes primært at opholde sig i de lavvandede områder i Kattegat og er i fremgang i området og uden umiddelbare trusler. Stor Skallesluger er i tilbagegang, men opholder sig primært i Mariager Fjord, som Aalborg Kommune ikke har opland til. Hvinanden har en stabil bestand i Fuglebeskyttelsesområde 15, er meget bred i sit fødevalg og vurderes derfor ikke til at være væsentlig påvirket af næringsstofbelastningen af Aalborg Bugt

Nibe-Gjøl Bredning (- Halkær Bredning)

I forhold til de lukkede Natura 2000 recipienter som Halkær Bredning, Hjarbæk Fjord, Lovns Bredning osv., må Nibe-Gjøl Bredning karakteriseres som relativt mindre belastet. Desuden er husdyrtrykket ikke stort i oplandet til Nibe-Gjøl Bredning (1,1 DE/ha¹⁸) og oplandet er relativt lille i forhold til det marine areal. Det vurderes, at kvælstofkoncentrationen i Bredningen tilsyneladende har betydelig sammenhæng med tilledningen af kvælstof til fjordområderne vest for Nibe Bredning.

¹⁷ Se Søgaard et al (2005): Kriterier for gunstig bevaringsstatus, Grell (1998) og Skov- og Naturstyrelsen hjemmeside <http://www.skovognatur.dk/>.

¹⁸ Tal for 2009 fra Conterra maj. 2011

Nibe-Gjøl Bredning er for størstedelens vedkommende udpeget som naturtype 1110 (Sandbanker med lavvandet vedvarende dække af havvand) eller 1160 (Større lavvandede bugter og vige)¹⁹. Karakterarter for naturtypen 1160 er Ålegræs, Smalbladet og Dværg-bændeltang, Alm. Havgræs, arter af vandaks og bentiske alger, mens karakterarterne for 1110 pt. er til diskussion i EU.

Sandbanker (naturtype 1110) kan dog være ubevoksede eller have havgræssamfund, oftest domineret af ålegræs²⁰. Endvidere er der kystnært, herunder umiddelbart øst for Kyø/Vår Holm udpeget mindre arealer som naturtype 1140 (Mudder- og sandflader tørlagt ved ebbe). Denne naturtype er afgrænset som lavvandede områder uden landplanter, men dækket af blågrøn- og kiselalger med stedvist ålegræs og havgræs.

Den sidste marine naturtype 1150 (Kystlaguner og strandsøer) er områder med mere eller mindre brakt vand, der helt eller delvist er adskilt fra havet. Arealmæssigt udgør Ulvedybet lang hovedparten af denne naturtype, men der er også udpeget strandsøer ved Nørholm Enge, Hornsgård Holm, Kyø/Vår Holm samt Stavn, Barmer og Valsted Enge.

Miljøtilstanden i alle kystnære og åbne indre farvande i Danmark vurderes generelt som utilfredsstillende²¹. Jævnfør Basisanalysen²² er Naturtypen 1140 i Nibe-Gjøl Bredning ikke undersøgt, men det vurderes her, at der ikke er forhold som indikerer, at der ikke er en god tilstand. Der eksisterer ikke megen viden vedr. naturtypen 1150 - ud over undersøgelser fra Ulvedybet. Generelt vurderes eutrofiering dog som den største påvirkning af søer generelt i Habitatområde 15²³.

Næringsstoffbelastning

I Natura 2000 basisanalysen for Nibe-Gjøl Bredning (+ Halkær Bredning)²⁴ vurderes de marine naturtyper 1110 og 1160 til forsat at være truet af eutrofiering, omend i mindre grad end eksempelvis de centrale dele af Limfjorden. Det vurderes i VRD-basisanalyse II, at der er behov for en yderligere indsats for at nedbringe tilførslen af kvælstof og fosfor fra land. Et markant problem er forsat den udeblivende reetablering af udbredelsen af ålegræs.

Umiddelbart vurderet er iltsvind ikke hyppigt forekommende og kraftigt iltsvind endnu sjældnere i Nibe-Gjøl Bredning (- Halkær Bredning). Ifølge togtrapporter²⁵ for Limfjorden var der den 17. august 2004 målt iltsvind i den østlige del af Nibe-Gjøl Bredning, men allerede næste dag viste mere detaljerede målinger igen forbedrede iltforhold. I ugen op til fandt dykkere levende men slappe børsteorm på sedimentoverflade, hvilket tilsvarende tyder på mindre iltsvindsproblemer. I 1999 var der iltsvind kortvarigt i den vestlige del af Nibe-Gjøl Bredning og i længere tid i Sebber Lo - heraf ca. 3 uger med kraftigt iltsvind.

¹⁹ Se http://www.blst.dk/Natura2000plan/Natura2000omraader/Habitat/Marine_habitater/Marin_kort.htm

²⁰ Se Dahl et al (2005): Kriterier for gunstig bevaringsstatus for EF-habitatdirektivets 8 marine naturtyper, Faglig rapport fra DMU, nr. 549.

²¹ Se Dahl et al (2005): Kriterier for gunstig bevaringsstatus for EF-habitatdirektivets 8 marine naturtyper, Faglig rapport fra DMU, nr. 549.

²² Se Miljøcenter Aalborg (Juni 2007): Natura 2000 Basisanalyse Nibe Bredning, Halkær Ådal og Sønderup Ådal.

²³ Se Miljøcenter Aalborg (Juni 2007): Natura 2000 Basisanalyse Nibe Bredning, Halkær Ådal og Sønderup Ådal.

²⁴ Se Miljøcenter Aalborg (Juni 2007): Natura 2000 Basisanalyse Nibe Bredning, Halkær Ådal og Sønderup Ådal.

²⁵ Se <http://www.limfjord.dk/seneste.htm>

I oplandet til Nibe-Gjøl Bredning er der et forholdsvis lavt husdyrtryk og arealet af oplandet sammenlignet med det marineareal er moderat stort i forhold til øvrige delområder i Limfjorden. Dette indikerer, at kvælstofbelastningen fra oplandet måske ikke er helt så voldsom i dette område. Ifølge Markager et al. (2006)²⁶ har den lokale kvælstoftilførsel heller ikke en signifikant effekt på koncentrationen af totalkvælstof i Nibe-Gjøl Bredning. Markager et al. konkluderede, at hvis man i stedet anvender kvælstoftilførslen til den vestlige del af Limfjorden fås en bedre og signifikant sammenhæng med totalkvælstof koncentrationen i Nibe-Gjøl Bredning. Den dominerende effekt af tilførslen fra den vestlige del af fjorden til Nibe Bredning kan skyldes, at vandet i fjorden hovedsagelig strømmer fra vest mod øst.

28 % af fosforbidraget til Limfjorden stammer fra punktkilder, 31 % fra landbruget og 41 % er baggrundsbidraget²⁷. En lang række forhold har betydning for tabet fra landbrugsjord og det største tab kommer fra "risikoarealer", hvor mængden af flytbart fosfor er stort, eller hvor transportvejen fra mark til vandløb/fjord er let. En stor mængde af flytbart fosfor opstår, hvis marken tilføres mere fosfor end der fjernes med afgrøderne samtidig med, at jorden allerede indeholder meget fosfor, eller hvis jorden har en dårlig evne til at binde fosfor. Limfjordsamterne vurderede ud fra jordtyper og dræning, at en stor del af de samlede fosfortab i Limfjordsoplandet kommer fra dræned lavbundsarealer, mens en lavere andel kom fra erosionstruede arealer og dræned højbundsarealer²⁸. Tilføres der husdyrgødning op til de gældende harmonikrav, vil der typisk blive tilført mere fosfor, end der fraføres med afgrøderne - altså sker der en nettotilførsel af fosfor.

I Vandrammedirektivets basisanalyse del II²⁹ vurderes det, at der er en risiko for en øget tilførsel af fosfor frem til 2015, da der kun er vedtaget tiltag som halverer den årlige stigning i jordens indhold af fosfor. Der er således en risiko for, at noget af effekten af en eventuel faldende tilførsel af kvælstof vil blive ophævet af en stigende tilførsel af fosfor.

Markager et al (2006) fandt, at fosforkoncentrationen i Halkær og Nibe Bredning er potentielt begrænsende faktor for algevæksten i omkring 20 dage om året. Ifølge ovenstående vil denne kunne øges efterhånden som tiltag i forhold til kvælstofbelastningen iværksættes.

Landbrugsdrift giver i forhold til naturarealer et forøget fosfortab til vandmiljøet, men der findes ikke på nuværende tidspunkt redskaber, som kan beregne en specifik sammenhæng mellem tilført mængde af fosfor til marken og tab af fosfor til vandmiljøet. Administrationen er derfor i høj grad afhængig af en generel risikovurdering i den konkrete sag.

Bundvegetation

I Nibe-Gjøl Bredning har ålegræsdekningen af flere omgange i de senere år, bl.a. også i 2002, været reduceret i forbindelse med varme stillestående perioder om sommeren, hvor bladmassen på ålegræsset har løsnet sig, og store mængder er drevet i land. Disse områder med pæne bestande er ikke efterfølgende reetableret med ålegræsbevoksning³⁰. Dybdegrænsen for ålegræsset i er perioden 1989 – 2002 faldet jævnt til ca. 1,4 m. Det vurderes at sigtddybden er af betydning for udbredelsen af ålegræsset i de dybere områder. Alt i alt er ålegræsset i perioden 1998 – 2002 på denne baggrund blevet reduceret med 85 %.

²⁶ Se side 36 i Markager et al (2006).

²⁷ Se side 14 i Ringkøbing Amt et al. (december 2006).

²⁸ Se side 25 i Ringkøbing Amt et al. (December 2006).

²⁹ Se side 25 i Vandrammedirektivets basisanalyse del II.

³⁰ Se Ringkøbing Amt et al. (maj 2003): NOVA 2003 Marin overvågning 1998-2003 – Vandmiljø i Limfjorden 2002.

Modsvarende er der kommet store tætheder og en lille stigning i dækningsgraden af løstliggende eutrofieringsbetingede alger på vanddybder ud til 2 m i dette delområde³¹.

Bundfauna

I Nibe Bredning blev der for så vidt angår bundfaunaen fundet en meget stor individtæthed i 2004 (dobbelt så stor som de øvrige undersøgte områder i Limfjorden) og det største registrerede artsantal nogensinde i bundfaunaundersøgelserne. Biomassen var moderat, hvilket skyldes, at der var mange små arter af børsteorm³². Stort artsantal og individtæthed vurderes positivt.

Arter i Habitatområde nr. 15

Havlampretten er en nyindvandret/nyopdaget art, der aktuelt ikke udgør en del af udpegningsgrundlaget, men som vil skulle vurderes i forbindelse med en kommende revision af udpegningsgrundlaget. Arten er en snylter i det marine stadie, idet den suger sig fast til fisk og ernærer sig af disse. En god bestand af byttefisk er derfor vigtig og arten kan således teoretisk blive påvirket af en nedgang i fiskebestanden. I basisanalysen er opstemningsanlæg og vandindvinding ved dambrug og vandmøller nævnt som væsentligste trusler. Laksen er ligesom Havlampretten en ny opdaget art og truslerne er jf. basisanalysen³³ tilsvarende denne.

Tilsvarende Havlampretten fouragerer både Spættet Sæl og Odder på fiskebestanden i Nibe-Gjøl Bredning og er begge en del af udpegningsgrundlaget. Odderen etablerer sig dog først og fremmest i territorier langs vandløbene/søerne. Umiddelbart vurderes næringsstofbelastningen af Nibe-Gjøl Bredning derfor til ikke at have en væsentlig betydning for Odderens trivsel i området.

Fuglebeskyttelsesområde 1

De fuglearter relateret til fjorden og som pt. udgør udpegningsgrundlaget i Fuglebeskyttelsesområde 1 er:

Ynglefugle: Dværgterne, Havterne, Splitterne, Fjordterne, Brushane, Almindelig Ryle, Klyde og Skestork.

Rastende: Toppet Skallesluger, Lysbuget Knortegås, Kortnæbbet Gås, Grågås, Pibeand, Krikand, Blishøne, Sangsvane, Pibesvane, Knopsvane, Hvinand og Taffeland.

Flere af de arter der udgør udpegningsgrundlaget i Nibe-Gjøl Bredning, er afhængige af, at naturtypen har god tilstand. Er tilstanden ikke god, kan det betyde ændringer i fiskebestanden m.m., der udgør fødegrundlaget for eksempelvis de i området tilstedeværende ternearter (Hav-, Fjord-, Split-, og Dværgterne). Hav-, Split- og Dværgterne har alle været i tilbagegang i området, mens status for Fjordterne er usikker. For Havterne er fald/ændring i fiskebestanden i basisanalysen nævnt som sandsynlig forklaring på tilbagegangen. Toppet Skallesluger fouragerer tilsvarende på bredningens fiskebestand og er dermed sandsynligvis influeret af fiskebestandens ændringer/tilbagegang.

Andre fuglearter, der udgør udpegningsgrundlaget i Fuglebeskyttelsesområde 1, er afhængige af ålegræsset/undervandsplanter direkte som fødekilde herunder Lysbuget Knortegås, Pibeand, Blishøne, Sangsvane, Pibesvane, Knopsvane. Af disse er der en konstateret tilbage-

³¹ Se Bio/consult (marts 2003): Bundvegetation i Limfjorden 2002.

³² Se Ringkøbing Amt et al. (maj 2005): NOVANA 2004 Marin overvågning 2004-2009 – Vandmiljø i Limfjorden 2004 og Hedeselskabet (2004).

³³ Se Miljøcenter Aalborg (Juni 2007).

gang³⁴ for Blishønen. Det vurderes, at Pibesvaner og Sangsvaner kompenserer fuldt ud for manglende føde i Bredningen ved at fouragere på landbrugsafgrøder. Disse to arter er næppe påvirket væsentligt af eutrofieringen af Nibe-Gjøl Bredning. Lysbuget Knortegås er begyndt at gå på landbrugsafgrøder³⁵, men arten vurderes til sammen med Blishøne, Knopsvane og Pi-beand at være påvirket af vandplanternes tilbagegang som følge af eutrofieringen af habitatområdet.

Teoretisk set kan de fuglearter, der primært lever af muslinger, snegle og krebsdyr (Taffeland og Hvinand) på tilsvarende vis blive påvirket, hvis vandplanterne og den tilhørende fauna begrænses væsentligt i sin udbredelse eller dør i forbindelse med iltvind. Hvinanden er imidlertid meget bred i sit fødevalg og vurderes derfor ikke til at være væsentlig påvirket af eutrofieringen af Nibe-Gjøl Bredning. Taffelanden er også relativ alsidig i fødevalg, men er jf. basisanalysen i tilbagegang i Nibe-Gjøl-Halkær Bredning.

Ynglefuglene Skestork, Alm. Ryle, Brushane og Klyde samt de rastende Kortnæbbede Gæs og Grågæssene er primært tilknyttet strandengene³⁶ (og slikflader for Klydens tilfælde) og vurderes til ikke at være væsentligt påvirket af næringsstofbelastningen af fjorden ved Nibe-Gjøl Bredning.

Krikand og Grågås er endvidere primært tilknyttet Ulvedybet og engene omkring³⁷, hvorved Landbrugsarealerne i Aalborg Kommune vurderes til at være af mindre betydning i relation til eventuel påvirkning af disse arter.

Miljøstyrelsens vejledning vedr. afskæringskriterium for skadevirkning af nitrat og fosfor til overfladevande

Miljøstyrelsens vejledning omfatter to dele.

For det første skal det vurderes, om det pågældende projekt i sig selv påvirker vandområdet med mere end 5 pct. af den samlede næringsstofbelastning til området (1 pct. for særligt følsomme vandområder). Denne del af kriteriet er baseret på en DMU-rapport³⁸ om, hvor stor en nitratudvaskning, der skal til, for at der kan konstateres en tilstandsændring i vandområder. Miljøstyrelsen antager ifølge vejledningen, at grænsen for at der kan ses en påvirkning, er den samme for fosfor som for nitrat.

Den anden del af kriteriet omfatter en vurdering af, om det pågældende projekt i kumulation med andre projekter kan påvirke vandområdet negativt.

Ovenstående afskæringskriterium for kvælstof og de to beskrevne dele, der er genstand for vurdering, er udarbejdet i samarbejde med Kammeradvokaten, som har udtalt, at vurderingen

³⁴ Se Miljøcenter Aalborg (juni 2007): Natura 2000-basisanalyse Nibe Bredning, Halkær Ådal og Sønderup Ådal.

³⁵ Carl Bro (December 2006): Stavn – Miljøkonsekvensvurdering af etablering af Marina ved Stavn i forhold til internationale naturbeskyttelsesinteresser.

³⁶ Se Miljøcenter Aalborg (juni 2007) Natura 2000 basisanalyse – Nibe Bredning, Halkær Ådal og Sønderup Ådal.

³⁷ Se Miljøcenter Aalborg (juni 2007) Natura 2000 basisanalyse – Nibe Bredning, Halkær Ådal og Sønderup Ådal.

³⁸ Effekter af øgede kvælstoftilførsler på miljøet i danske fjorde. Faglig rapport fra DMU nr. 787, 2010

er i overensstemmelse med habitatdirektivet. Natur- og Miljøklagenævnet har i afgørelser i efteråret 2010 stadfæstet vejledningen for så vidt angår belastning med kvælstof.

Natur- og Miljøklagenævnet har i en sag³⁹ afgjort, at i tilfælde hvor arealer ligger i opland til Langerak (som ikke er et habitatområde), skal beregningerne foretages i forhold til Langerak, selv om habitatvurderingen handler om belastningen af de tilgrænsende habitatområder Aalborg Bugt og Nibe-Gjøl Bredning.

Vurdering af projektet i kumulation

I følge vejledningen må antal dyreenheder (DE) i det aktuelle opland ikke være stigende siden 1. januar 2007. Hvis der er andre kilder til nitratudvaskning, end den samlede husdyrproduktion (fx dambrug eller ny bebyggelse), der har givet anledning til en øget nitratudvaskning fra det aktuelle opland siden 1. januar 2007, skal dette inddrages i vurderingen. Dette for at sikre, at en eventuel øget nitratudvaskning fra andre kilder end den samlede husdyrproduktion kan medføre et skærpet krav i godkendelsen, der modsvarer miljøeffekten af den øgede nitratudvaskning i det aktuelle opland. Gennemførte initiativer, fx etablering af vådområder, som reducerer nitratudvaskningen fra det aktuelle opland, kan ikke anvendes til at tillade et øget dyretryk i det aktuelle opland.

Miljøstyrelsens har i februar 2012⁴⁰ udgivet en oversigt, som viser den hidtidige udvikling i dyretrykket i de enkelte oplande fra 1. januar 2007 og frem til seneste indberetning til CHR. Natur- og Miljøklagenævnet har i en afgørelse fra 2011⁴¹ fastslået, at udviklingen skal vurderes ved anvendelse af lineær regression.

For oplandene i Aalborg Kommune:

Vandopland	DE i oplandet 2012	Årlig ændring i DE 2007-11 beregnet med lineær regression	Forklarings grad	Sikker/usikker tendens
Nordlige Kattegat	67.460	-4,6	0,05	Sikker
Langerak	50.417	1,2	0,16	Usikker
Nibe Gjøl Bredning	91.676	2,4	0,86	Sikker

Aalborg Kommune har ikke i perioden givet tilladelse til nye dambrug og der har været nedgang i foderforbrug for de eksisterende dambrug i Aalborg Kommune.

I vandplanen beregnes den forventede baseline påvirkning i 2015 som den nuværende påvirkning (2005) korrigeret for effekterne af allerede planlagte og gennemførte tiltag til reduktion af påvirkningen.

I hovedopland Limfjorden finder følgende tiltag sted:

- Spredt bebyggelse: Forbedret spildevandsrensning
- Renseanlæg: Forbedret spildevandsrensning eller nedlæggelse
- Regnbetingede udløb: Etablering af "sparebassin"/separatkloakering
- Dambrug: Forbedret spildevandsrensning eller opkøb

I følge vandplanen vil der ske reduktion i udledning af såvel N som P fra alle de nævnte kilder i

³⁹ NMK-132-00401

⁴⁰ Nyhedsbrevet husdyrgodkendelse nr. 23

⁴¹ NMK-133-00068 af 24. november 2011

perioden 2005-2015 og Aalborg Kommune vurderer derfor, at der ikke i perioden 2007-2011 vil være stigende belastning af vandområdet fra de omtalte kilder.

Ændringen i husdyrtrykket i oplandet til Langerak i perioden 2007-12 er stigende og tendensen er usikker⁴².

Kvælstofudvaskning fra husdyrgødning fra den ansøgte husdyrproduktion vil derfor i kumulation med andre husdyrproduktioner kunne have en skadelig påvirkning på vandområdet og risikerer dermed at forringe tilstanden i de tilgrænsende habitatområder Nibe-Gjøl Bredning og Aalborg Bugt. Det er derfor ifølge Miljøstyrelsens vejledning⁴³ nødvendigt at stille skærpede vilkår til kvælstofudvaskningen fra den ansøgte produktion, således at kvælstofudvaskningen fra udbringningsarealerne reduceres til et niveau svarende til planteavlbrug. Natur- og miljøklagenævnet har i flere afgørelser fastslået, at beregningerne skal gennemføres med 10 % efterafgrøder. Samt at der er i beregningen skal ses bort fra de virkemidler, der i den oprindelige ansøgning er anvendt til overholdelse af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, jf. § 9⁴⁴.

Det er i forbindelse med sagsbehandlingen beregnet, at udvaskningen fra udbringningsarealerne vil være 51,9 kg N/ha, hvis bedriften blev drevet som planteavlbrug dvs. uden husdyrgødning, med et plantesædskifte svarende til jordtypen og med 10 % efterafgrøder. Der er set bort fra de virkemidler i form af efterafgrøder, der er anvendt i den oprindelige ansøgning.

Ansøger har herefter lavet en projektilpasning 4 forskellige scenarier med forskellige mængder af biogasgylle og husdyrgødning sammen med 0, 15, 18,67 og 22,67 % ekstra efterafgrøder, hvorefter udvaskningen fra arealerne bliver 51,9 kg N/ha.

Aalborg kommune vurderer herefter, at projektet ikke i kumulation med andre projekter kan påvirke vandområderne negativt med kvælstof.

Vurdering af projektet i sig selv

Aalborg Kommune har vurderet, at Langerak kan karakteriseres som et lukket bassin⁴⁵. Udvasningen næringsstoffer fra den ansøgte husdyrproduktion skal derfor være mindre end 1 pct. af den samlede udvaskning fra alle kilder fra det aktuelle opland.

Beregningerne i tabel 1 viser, at der ikke vil være nogen belastning af vandområdet i form af nitratudvaskning som følge af anvendelsen af husdyrgødning fra det ansøgte projekt.

Tabel 2 viser, at for så vidt angår fosfor vil den skønnede forøgelse i worst-case-udvaskning som følge af projektets fosforoverskud udgøre 0,53 pct. af den samlede fosfortilførsel til Langerak.

Ifølge afskæringskriteriet vil det ansøgte således ikke i sig selv have en skadevirkning på de aktuelle vandområder.

⁴² Notat fra MST: "Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse om kvælstofudvaskning svarende til planteavl" af 22. december 2011

⁴³ Se fx Miljøstyrelsens notat af 14. marts 2011

⁴⁴ NMK-133-00068 af 24. november 2011

⁴⁵ Jfr. <http://www.naturstyrelsen.dk/NR/rdonlyres/62D9C316-137F-484B-B833-9E0B78E0AB0F/0/Vandoplande.pdf>

Tabel 1: beregning af den ansøgte kvælstofudvaskning i forhold til den samlede udvaskning til vandområdet

Langerak	
Opland til vandområdet, ha ⁴⁶	101.159
Dyrket areal 2009 i oplandet til vandområdet, ha ⁴⁷	56.200
Reduktionspotentiale (jf. nitratklassekortlægningen), pct. ⁴⁸	57
Standardudvaskning fra rodzonen (jordtypeafhængig), kg N/ha/år ⁴⁹	83
Udvaskning fra det dyrkede areal, t N/år (83 x 0,43 x 56.200/1000)	2006
Udvaskning fra øvrige opland (standard), t N/år (10 x 0,43 x 44959/1000)	193
Udvaskning i alt fra oplandet, t N/år	2199
Det ansøgte	
N- Udvaskning det ansøgte projekt, kg N/ha	51,9
N- udvaskning "plantebrug" – med handelsgødning og planteavlssædskifte, kg N/ha	51,9
Forskel = ekstra udvaskning som følge af anvendelse af husdyrgødning, kg N/ha	0

Tabel 2: overslag over fosforoverskud sat i forhold til den samlede fosfortilførsel til vandområdet

Det ansøgte	
Areal i oplandet til Langerak, ha	137,75
Fosforoverskud per hektar	2,9
% forøgelse i godkendelsesperioden ⁵⁰	1,16
Worst case udvaskning, kg P/ha pr. år	1
Worst case påvirkning fra husdyrbruget, kg P pr år	159,79
Belastning af Langerak	
Tab fra landbrugsareal, kg P (56.200 ha, 0,2 kg P/ha)	11.240
Tab fra udyrket areal, kg P (44.959 ha, 0,08 kg P/ha)	3.596
Øvrige kilder (bebyggelse) ⁵¹ , kg P	15.200
Samlet belastning, kg P	30.036
Husdyrbrugets andel af påvirkningen	0,53%

Udspretningsarealer, der skræner kraftigt ned mod søer og vandløb, udgør særlig risiko for fosforudledning til vandmiljøet via erosion og overfladeafstrømning. Aalborg kommune har vurderet, at alle arealerne har en begrænset risiko for erosion og overfladeafstrømning, hvorfor der ikke stilles vilkår vedr. dette.

⁴⁶ Fra jordbrugsanalyserne 2011

⁴⁷ Harmoni-areal fra Conterras analyse jan 2011

⁴⁸ Beregnet ud fra Miljøportalens kort over reduktionspotentialet i oplandet, vægtet gennemsnit

⁴⁹ Oplyst af Miljøstyrelsen: 83 kg N/ha for sandjord, 48 kg N/ha på lerjord

⁵⁰ Hvor godkendelsesperioden er 8 år og der regnes med art være ophobet 2000 kg P i de øverste 25 cm jord – jfr Miljøstyrelsens vejledning.

⁵¹ Vi kender ikke det konkrete tal for området. Men ifølge basisanalysen var den samlede udledning af fosfor til Limfjorden i 2003 112 t. Denne mængde er fordelt på vandløbsoplandene i forhold til oplandsareal.

Konklusion

På baggrund af ovenstående vurderer kommunen, at projektets udledning af kvælstof og fosfor til Aalborg Bugt og Nibe-Gjøl Bredning via Langerak hverken i sig selv eller sammen med andre kilder og projekter i området vil medføre nogen væsentlig negativ påvirkning af habitat-områderne.

Referencer:

- Bio/consult (marts 2003): Bundvegetationen i Limfjorden 2002. <http://limfjord.dk/rapporter/vandmiljo2002/Specialrapp2002/Bundvegetation%20i%20Limfjorden%202002.pdf>
- Dahl K., Petersen J.K., Josefson A.B., Dahllöf I., Søgaard B. (2005) Kriterier for gunstig bevaringsstatus for EF-habitatdirektivets 8 marine naturtyper. Faglig rapport fra DMU nr. 549. http://www2.dmu.dk/1_viden/2_Publikationer/3_fagrappporter/rapporter/FR549.PDF
- DMU (August 2002): Iltsvind i de danske farvande – Iltrapport august 2002. http://www.dmu.dk/NR/rdonlyres/F7E00DEB-329A-4290-B795-2C7CB7A40AF5/0/Iltrapport2002_08.pdf
- DMU (Oktober 2002): Iltsvind i de danske farvande – Iltrapport oktober 2002. http://www.dmu.dk/NR/rdonlyres/0B1286F8-7C79-4CA9-9CCD-A1DF21BEF61C/0/Iltrapport2002_10.pdf
- DMU (September 2002): Iltsvind i de danske farvande – Iltrapport september 2002. http://www.dmu.dk/NR/rdonlyres/0974858A-8D0E-48CA-AC24-5FB301030065/0/Iltrapport2002_09.pdf
- Grell M.B. (1998): Fuglenes Danmark. Gads forlag.
- Hedeselskabet (2004): Bundfaunamonitering Limfjorden 2004. Limfjordsovervågningen. http://limfjord.dk/rapporter/vandmiljo2004/Bundfauna_Limfj_2004.pdf
- Markager S., Storm L.M. & Stedmon C.A. (2006): Limfjordens Miljøtilstand 1985 til 2003. <http://limfjord.dk/rapporter/Handlingsplan%20Limfjorden/FR577.pdf>
- Miljøcenter Aalborg (juni 2007): Natura 2000-basisanalyse – Nibe Bredning, Halkær Ådal og Sønderup Ådal. http://www.vandognatur.dk/NR/rdonlyres/E68AA891-0094-44B9-8460-A30F7D8C48B0/0/N2omr_15_basisanalyse_natur.pdf
- Miljøcenter Aalborg (juni 2007): Natura 2000-basisanalysen – Nordlige del af Natura 2000-område Ålborg Bugt, Randers Fjord og Mariager Fjord. http://www.vandognatur.dk/NR/rdonlyres/CE57B0AC-D6F1-4A85-BDA5-4B05F24A24C6/0/N2omr_14_basisanalyse_natur.pdf
- Ringkøbing Amt, Viborg Amt og Nordjyllands Amt (maj 2003): NOVA 2003 Marin overvågning 1998-2003 – Vandmiljø i Limfjorden 2002. <http://www.limfjord.dk/rapporter/vandmiljo2002/Limfjorden%202002.pdf>

- Ringkøbing Amt, Viborg Amt, Århus Amt og Nordjyllands Amt (december 2006): Limfjordspecen – Limfjordens miljøtilstand før, nu og i den. <http://www.limfjord.dk/rapporter/Pjece/limfjordspjece%202006.pdf>
- Søgaard B., Skov F., Ejrnæs R., Nielsen K.E., Pihl S., Clausen P., Laursen K., Bregnballe T., Madsen J., Baattrup-Pedersen A., Søndergaard M., Lauridsen T.L., Fredshavn J., Aude E. & Nygaard B. (2005): Kriterier for gunstig bevaringsstatus. Faglig rapport fra DMU, nr. 457. http://www2.dmu.dk/1_viden/2_Publikationer/3_fagrapporter/rapporter/FR457_2udg_www.pdf
- Vandrammedirektivets Basisanalyse del II. Vurdering af vandforekomsters tilstand og en vurdering af risikoen for, at vandforekomsterne ikke kan opfylde målene i regionplanen senest 22. december 2015. Vanddistrikt 80. <http://www.vandognatur.dk/NR/rdonlyres/0D87D6ED-B347-4BFB-9166-49FC9862CFDC/0/Basisanalyse2KattegatSkagerrakogMariagerFjord.pdf>

7.5 Samlet oversigt med vilkår:

Nye vilkår fra tillæg

1. Tillægget omfatter inddragelse af areal 11-0 på 7,41 ha til husdyrbruget Vaarstvej 180, 9260 Gistrup.
2. Husdyrbruget skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af ansøgningsmaterialet og med de ændringer, der fremgår af godkendelses vilkår.
3. Med denne miljøgodkendelse følger 8 års retsbeskyttelse. Dato for retsbeskyttelsens udløber **xxx måned 20xx**. Vilkårene kan dog til enhver tid ændres efter reglerne i Husdyrlovens § 40, stk. 2.
4. Ændringer i ejerforhold (eller hvem der har ansvar for driften) skal meddeles til kommunen.
5. Enhver godkendelsespligtig ændring i driften, indretningen eller bygningsmassen samt udbringningsarealerne skal anmeldes til og være godkendt af Aalborg Kommune inden gennemførelsen.
6. Scenarie 1: Der kan modtages 192,85 DE biogasgylle med en udnyttelsesprocent på 83,2, og al husdyrgødning af ejendommen afsættes.

Scenarie 2: Der kan modtages 186 DE biogasgylle med en udnyttelsesprocent på 74, og al husdyrgødning fra ejendommen afsættes.

Scenarie 3: Der kan modtages 28,87 DE biogasgylle med en udnyttelsesprocent på 68, og der afsættes 250,87 DE svinegylle.

Scenarie 4: Der afsættes 222 DE svinegylle fra ejendommen.

7. Udbringning af husdyrgødning fra produktionen må kun finde sted på de 137,75 ha udspredningsareal, som fremgår af bilag 6.2.
8. **Scenarie 1:** Der kan maksimalt udbringes afgasset biomasse med udnyttelsesprocent på 83,2 svarende til 1,4 DE/ha pr. planår (1. august – 31. juli), som ansøgt, hvis scenarie 1 anvendes (jf. skema i kap. 4).

Scenarie 2: Der kan maksimalt udbringes afgasset biomasse med udnyttelsesprocent på 74 svarende til 1,34 DE/ha pr. planår (1. august – 31. juli), som ansøgt, hvis scenarie 2 anvendes (jf. skema i kap. 4).

Scenarie 3: Der kan maksimalt udbringes 15 % afgasset biomasse med udnyttelsesprocent på 68 og svinegylle svarende til 1,4 DE/ha pr. planår (1. august – 31. juli), som ansøgt, hvis scenarie 3 anvendes (jf. skema i kap. 4).

Scenarie 4: Der kan maksimalt udbringes husdyrgødning svarende til 1,4 DE/ha pr. planår (1. august – 31. juli), som ansøgt, hvis scenarie 4 anvendes (jf. skema i kap. 4).

9. **Hvis scenarie 1** anvendes er det ikke nødvendigt med efterafgrøder ud over de til en hver tid gældende, generelle krav om efterafgrøder.

Hvis scenarie 2 anvendes skal der på bedriften hvert år være 22,67 % efterafgrøder ud over de til en hver tid gældende, generelle krav om efterafgrøder. Disse efterafgrøder skal følge de samme regler som gælder for de lovpligtige efterafgrøder hvad angår artsvalg, dyrkningsperiode og kvælstofgødning. Hverken de ekstra efterafgrøder eller efterafgrøder som følge af de generelle krav må erstattes af grønne marker ifølge reglerne om nedsættelse af kravet til efterafgrøder som følge af grønne marker.

Hvis scenarie 3 anvendes skal der på bedriften være 18,67 % efterafgrøder ud over de til en hver tid gældende, generelle krav om efterafgrøder. Disse efterafgrøder skal følge de samme regler som gælder for de lovpligtige efterafgrøder hvad angår artsvalg, dyrkningsperiode og kvælstofgødning. Hverken de ekstra efterafgrøder eller efterafgrøder som følge af de generelle krav må erstattes af grønne marker ifølge reglerne om nedsættelse af kravet til efterafgrøder som følge af grønne marker.

Hvis scenarie 4 anvendes skal der på bedriften være 15 % efterafgrøder ud over de til en hver tid gældende, generelle krav om efterafgrøder. Disse efterafgrøder skal følge de samme regler som gælder for de lovpligtige efterafgrøder hvad angår artsvalg, dyrkningsperiode og kvælstofgødning. Hverken de ekstra efterafgrøder eller efterafgrøder som følge af de generelle krav må erstattes af grønne marker ifølge reglerne om nedsættelse af kravet til efterafgrøder som følge af grønne marker.

10.

Gældende vilkår fra miljøgodkendelse 29. september 2010

1. Godkendelsen omfatter samtlige landbrugsmæssige aktiviteter på husdyrbruget Vaarstvej 180, 9260 Gistrup, herunder alle arealer, der er vist på bilag 2.
2. Denne miljøgodkendelse erstatter tidligere miljøgodkendelse fra 19. maj 2004 og tillæg til samme af 22. september 2006.
3. Virksomheden skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af ansøgningsmaterialet med de ændringer der fremgår af godkendelsens vilkår.
4. Det er en forudsætning for denne godkendelse, at der foreligger en kontrakt om modtagelse af gulle med et godkendt biogasanlæg, som er i drift.
5. Der skal til enhver tid forefindes et eksemplar af denne miljøgodkendelse på husdyrbruget. De vilkår der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften
6. Godkendelsen bortfalder, såfremt byggeriet ikke er påbegyndt inden 2 år fra denne afgørelses meddelelse og afsluttet senest 3 år efter godkendelsesdatoen. Den maksimale produktion skal være opnået indenfor 4 år efter, at godkendelsen er meddelt. Ellers bortfalder den del af godkendelsen som ikke er udnyttet 4 år efter.
7. Bedriften skal underrette tilsynsmyndigheden således:
  - a. Når byggeriet påbegyndes og afsluttes.

- b. Besætningens/produktionens størrelse den 29. september 2012.
- c. Besætningens/produktionens størrelse den 29. september 2014.
8. Med denne miljøgodkendelse følger 8 års retsbeskyttelse. Dato for retsbeskyttelsens udløb er september måned 2018. Vilklårene kan dog til enhver tid ændres efter reglerne i Husdyrlovens § 40, stk. 2.
9. Ændringer i ejerforhold (eller hvem der har ansvar for driften) skal meddeles til kommunen.
10. Enhver ændring i driften, indretningen eller bygningsmassen samt udbringningsarealer skal anmeldes til og være godkendt af Aalborg Kommune inden gennemførelsen.
11. Svinebruget tillades drevet med et dyrehold på maksimalt 414,87 DE, der fordeles sig med 500 årssøer, 13.665 smågrise (7,3-33 kg) og 7.825 slagtesvin (33-110 kg).
12. Den tilladte produktion skal foretages jævnt fordelt over året. Dog tillades der mindre udsving i vægtintervallerne for smågrise og slagtesvin, når det samlede antal kg. grise to dyregrupper på stald ikke overskrideres
13. Drikkevandssystemet skal drives og vedligeholdes således at spild undgås.
14. Staldafsnit 1.1.5 og 1.1.8 skal etableres med delvis spaltegulv 25-49 % fast gulv.
15. Staldafsnit 1.1.2 skal i forbindelse med renovering etableres med delvis spaltegulv 25-49 % fast gulv.
16. Der skal etableres gyllekøling i staldnr. 1.1.6 og staldnr. 1.1.8.
17. Ventilatorer skal renholdes efter behov.
18. Ved driftsstop skal skaden udbedres og systemet skal hurtigst muligt være i drift. Evt. tilkaldes service.
19. Der skal til stadighed tilstræbes en god staldhygiejne, herunder sikres at stier og båse holdes tørre, samt at staldene og fodringsanlæg holdes rene.
20. De energibesparende foranstaltninger foreslået i energirapporten skal gennemføres i forbindelse med opførelse og renovering af staldene.
21. Afløb fra stalde og anlæg skal føres gennem tætte og lukkede ledninger til gyllebeholdere.
22. Der skal ansøges om tilladelse til udledning af rent tag- og overfladevand fra nybyggeriet. Ansøgningen skal sendes til Aalborg Kommune senest samtidig med byggeansøgningen.
23. Spildevand fra rengøring af stalde og lignende skal ledes til opsamlingsbeholder eller gyllesystem og må herefter anvendes i overensstemmelse med bestemmelserne for spildevand i husdyrgødningsbekendtgørelsen. Opsamlingsbeholderen skal have en kapacitet svarende til mindst en afvaskning af staldene.
24. Al vask af maskiner, redskaber og sprøjte skal foregå på en godkendt vaskeplads.
25. Påfyldning af sprøjtemateriel skal foregå på godkendt vaskeplads med støbt bund med afløb til opsamlingsbeholder eller gylletank. Alternativt kan påfyldning ske efter reglerne i vaskepladsbekendtgørelsen.
26. Brugte kanyler og skalpeller skal opbevares i kanylebokse og bortskaffes som farligt affald, evt. gennem kommunens ordning for klinisk risikoaffald.

27. Lægemiddelrester, emballage herfra skal bortskaffes som farligt affald. Ved særlige forholdsregler for bortskaffelse af lægemidler, vil det fremgå af indlægssedlen i pakningen.
28. Rester af sprøjtemidler samt emballage skal bortskaffes efter de til enhver tid gældende regler om bortskaffelse af affald, herunder reglerne om farligt affald.
29. Spildolie og farligt affald skal opbevares i egnede beholdere med tætsluttende låg. Beholderne skal placeres på en fast, tæt bund med opkant eller i en spildbakke. Opsamlingskapaciteten skal svare til volumen på den største beholder. Oplagspladsen skal som minimum være overdækket med et halvtag.
30. Animalsk affald, herunder selvdøde dyr, skal opbevares i lukket container (større dyr under kadaverkappe) eller lignende og placeres på et egnet sted efter aftale med tilsynsmyndigheden, således at der i tidsrummet indtil afhentningen ikke opstår uhygiejniske forhold herunder adgang for omstrefende dyr.
31. Olietromler mv. skal placeres på en fast, tæt bund med en opkant eller i en spildbakke. Opsamlingskapaciteten skal svare til volumen på den største beholder. Oplagspladsen skal som minimum være overdækket med et halvtag.
32. Lagre af kemikalier til rengøring af stalde skal opbevares i et rum uden afløb.
33. Sprøjtemidler skal opbevares utilgængeligt for børn og i et rum uden afløb. Giftige midler skal opbevares aflåst.
34. Mærkater på kemikaliedunke skal være synlige og læsbare.
35. Opbevaring af diesel / fyringsolie i overjordiske tanke skal til enhver tid ske i en typegodkendt beholder, som er opstillet i henhold til typegodkendelsen, og der må ikke være mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
36. Tankning af diesel skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund, således at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
37. Handelsgødning skal opbevares på fast bund.
38. Ved driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, er der pligt til øjeblikkeligt at anmelde dette til: Alarmcentralen, tlf.: 112 og efterfølgende straks at underrette: Aalborg Kommune, Teknik og Miljøforvaltningen på tlf.: 99 31 20 00.
39. Der skal forefindes en opdateret beredskabsplan (bilag 5) på husdyrbruget, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø. Planen skal være tilgængelig og synlig for ejendommens ansatte og øvrige der færdes på bedriften.
40. **UDGÅET**
41. **UDGÅET**
42. Ændringer i opbevaringskapaciteten, både i opadgående og nedadgående retning, skal godkendes af tilsynsmyndigheden, før ændringen foretages
43. Håndtering af gylle skal foregå under opsyn, således at spild undgås.
44. Der skal etableres teltoverdækning på begge gyllebeholdere når miljøgodkendelsen påbegyndes udnyttet.
45. Efter endt omrøring og udkørsel skal telt lukkes igen umiddelbart efter. Skader på den faste overdækning skal repareres, således at overdækningen altid er helt tæt.
46. Type 2 korrektion mht. til protein for søer må højst være 0,98 %.

Korrektionsfaktoren er beregnet ud fra følgende formel: $((FE \text{ pr. årssso} \times g \text{ råprotein pr. FE}/6250) - 1,50 - (\text{antal fravænnede grise pr. årssso} \times \text{fravænningsvægt} \times 0,024 \text{ N pr. kg. tilvækst}))/27,2$

47. Type 2 korrektion mht. protein for slagtesvin må højst være 0,9868.

Korrektionsfaktoren er beregnet ud fra følgende formel: $((FE_{\text{sv}} \text{ pr produceret svin} \times g \text{ råprotein pr. FE}_{\text{sv}}) / 6250) - ((\text{slagtevægt} \times 1,31 - \text{indgangsvægt}) \times 0,028 \text{ kg N pr. kg tilvækst}) / 3,19$.

48. Der skal etableres gyllekøling i staldnr. 12 (1.1.6), der skal i denne stald køles i gyllen med $33,1 \text{ W/m}^2$ så der opnås en ammoniakreducerende effekt på minimum 28,7 % af staldens standardemission. I staldnr. 1.1.8 skal der etableres gyllekøling så der køles med 22 W/m^2 så der opnås en ammoniakreducerende effekt på minimum 20 % af staldens standardemission.

49. Samlinger af køleslangerne skal etableres i samlebrønde og kunne inspiceres.

53. Der skal monteres en typegodkendt energimåler på varmepumpens køleside, som løbende registrerer køleeffekten. Energimåleren skal være forsynet med automatisk data-logning, der registrerer køleeffekten målt i KWh på måneds- og årsbasis. Denne registrering skal opbevares i mindst 5 år, og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

54. Enhver form for ikke planlagt driftsstop skal noteres i driftsjournal med angivelse af årsag og varighed. Kommunen skal underrettes ved ikke planlagt driftsstop af en varighed over 3 dag.

55. Såfremt systemet ikke fungerer skal kommunen informeres herom. Kommunen kan ved længerevarende eller gentagne problemer kræve miljøgodkendelsen revurderet.

56. Bedriften og dens omgivelser skal drives og renholdes således, at lugtgener begrænses mest muligt.

57. Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at driften af ejendommen giver anledning til væsentligt flere lugtgener for de omkringboende end forventet, skal bedriften lade udarbejde en handlingsplan for at nedbringe lugtgenerne, herunder evt. at foretage lugtmålinger. Inden dokumentationsprogrammet iværksættes skal det godkendes af tilsynsmyndigheden, og undersøgelsens omfang vil efter konkret vurdering blive fastsat af tilsynsmyndigheden. Alle udgifter i forbindelse med ovennævnte afholdes af husdyrbruget.

58. Viser ovennævnte dokumentation, at der er væsentlige lugtgener, skal de afhjælpende foranstaltninger udføres efter nærmere aftale med tilsynsmyndigheden.

59. Kravet om dokumentation af lugtforholdene kan højst fremsættes en gang årligt, med mindre den seneste kontrol viste, at lugtemissionen ikke kan overholdes.

60. Der skal på ejendommene foretages effektiv fluebekæmpelse som minimum i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Statens Skadedyrlaboratorium.

61. Opbevaring af foder skal ske på sådan en måde, så der ikke opstår risiko for ophold af skadedyr (rotter m.v.).

62. Ved transport af gylle på offentlige veje skal gyllevognens åbninger være forsynet med låg eller lignende, således at spild ikke kan finde sted. Skulle der alligevel ske spild, skal dette straks opsamles.

63. Transport af husdyrgødning med gyllevogn gennem Vaarst by må kun finde sted på hverdage og i tidsrummet kl. 08 – 19.

64. Virksomheden skal, for egen regning, dokumentere, at støjvilkår overholdes, hvis tilsynsmyndigheden finder generne væsentlige.
65. Støjmålinger skal udføres som beskrevet i Miljøstyrelsens til enhver tid gældende støjberegningsvejledning og foretages i punkter, som forinden aftales med tilsynsmyndigheden.
66. Virksomhedens bidrag til støjbelastningen må ikke overstige følgende værdier målt ved nabobeboelsen eller dennes opholdsarealer.
67. Driften må ikke medføre støvgener udenfor husdyrbrugets arealer.
68. Fodersiloer skal indrettes således at støvgener i forbindelse med indblæsning af foder undgås, f.eks. med melcykloner eller anden støvbegrænsende foranstaltning.
- 69. UDGÅR**
70. Der må ikke tilføres bedriftens arealer anden organisk nitratholdigt gødning som f.eks. affald.
- 71. UDGÅR**
- 72. UDGÅR.**
73. Ved fremtidige renoveringer af staldene, skal ændringerne på forhånd være BAT-vurderet og godkendt af tilsynsmyndigheden.
74. De stalde som ikke renoveres i forbindelse med denne godkendelse skal senest renoveres om 15 år,
75. Der skal forefindes en nedlukningsplan for hele husdyrbruget.
76. Ved virksomhedens ophør skal der udføres følgende forureningsbegrænsende foranstaltninger.
- Gyllebeholder, fortank med rørsystemer, gyllekanaler mv. skal tømmes og rengøres.
  - Alle staldafsnit skal tømmes for husdyrgødning og rengøres.
  - Olietanke i forbindelse med husdyrbruget skal tømmes.
77. Oplag af husdyrgødning skal bortskaffes og stalde, lader og pladser m.v. skal rengøres.
78. Oplag af foder herunder skal bortskaffes.
79. Farligt affald, restkemikalier, olieaffald, medicinaffald mv. skal bortskaffes i henhold til Aalborg Kommunes affaldsregulativer. (se afsnittet om affald).
81. Der skal ved tilsyn foreligge dokumentation for ekstra efterafgrøder ud over de til en hver tid gældende, generelle krav om efterafgrøder, f.eks. i form af gødningsregnskaber og ansøgninger vedrørende enkeltbetalingsordningen.
82. Der skal ved tilsyn foreligge dokumentation for anvendelsen af gødning i form af kopi af indsendte gødningsregnskaber. Ved afsætning/modtagelse af husdyrgødning skal mængden af kg N dokumenteres via underskrevet Skema B1 og indsendt gødningsregnskab. Mængden af afsat/modtaget kg P skal dokumenteres via overførelsesaftaler hvoraf det skal fremgå, hvor meget fosfor der samlet er i den afsatte/modtagne husdyrgødning.
83. Dokumentation i form af effektivitetskontrol, kvitteringer for indkøbt protein, sædskifte- og gødningsplaner, gødningsregnskaber, forpagtnings- og overførelsesaftaler (af mindst 1 års varighed) samt evt. grønt regnskab m.v. skal opbevares i mindst 5 år og forevises kommunen på forlangende.

84. Der skal føres register (evt. i form af stamkort) for bedriftens affald. Stamkortene samt kvitteringer for bortskaffelse af affald skal opbevares i 5 år og forevises ved tilsyn.